

Pamięć Shoah

Kulturowe reprezentacje i praktyki upamiętnienia

Redakcja naukowa
Tomasz Majewski, Anna Zeidler-Janiszewska

Współpraca redakcyjna
Maja Wójcik

Łódź 2009

Spis treści

13 *Od redaktorów*

I Obszary Zagłady — red. Halina Taborska

19 *Obszary Zagłady*

Halina Taborska

23 *Sztuka w miejscu śmierci — polskie znaki pamięci w hitlerowskich obozach natychmiastowej Zagłady*

Halina Taborska

43 *Pomnik-Droga Oskara Hansena z zespołem — projekt na Międzynarodowy Konkurs na Pomnik Ofiar Oświęcimia*

Józef Tarnowski

49 *Oskara Hansena (i zespołu) projekt oświęcimskiego pomnika „Drogi” w świetle jego teorii Formy Otwartej*

Jan Stanisław Wojciechowski

57 *Architektura miasta w konstytucji pamięci zbiorowej. Warszawski Muranów — szkic o śladach przeszłości*

Angelika Lasiewicz-Sych

73 *Ocaleni i ocalałacy — funkcjonowanie pamięci o Zagładzie w realizacjach artystycznych lubelskiego Ośrodka Brama Grodzka*

Teresa Pękała

87 *Nowoczesna przestrzeń Zagłady?*

Piotr Winskowski

103 *Trzy zderzenia trzech reprezentacji z trzema świadkami*

Piotr Winkowski

107 *Wokół Twarzy innego i jej twórcy*

Halina Taborska, Jan Stanisław Wojciechowski

II Litzmannstadt Ghetto — red. Tomasz Majewski

115 *Litzmannstadt Ghetto*

Tomasz Majewski

121 *Chaim Rumkowski jako mówca*

Paweł Spodenkiewicz

133 *Elementy języka propagandy w Kronice getta łódzkiego*

Monika Polit

149 *Środowisko literackie w getcie łódzkim*

Małgorzata Kozieł

175 *Ostatnie drogi siostr Franza Kafki*

Grzegorz Gazda

191 *Teren*

Wiktor Skok

195 *Ulice bez pamięci*

Tomasz Majewski; Wiktor Skok

203 *Obrazy z getta [Jude]*

Krystyna Wilkoszewska

205 *Raport*

Piotr Winkowski

207 *Egzorcyzmowanie miasta. Public Movement w Łodzi*

Agata Siwiak

219 *Łódź Bafuty. Pamięć Zagłady w pejzażu miejskim*

Piotr Piluk

223 *Pamięć getta w Łodzi*

Joanna Podolska

III Dyskurs publiczny po Shoah — red. Tomasz Majewski

237 *Dyskurs publiczny po Shoah*

Tomasz Majewski

245 *Perspektywa filozoficzna w dyskursie publicznym na temat Zagłady*

Jan P. Hudzik

265 *Recepcja Holocaustu w RFN*

Magdalena Saryusz-Wolska

273 *Spór o niemiecką pamięć w kontekście mowy Martina Walsera z 11.10.1998 r. (Friedenspreisrede)*

Joanna Jabłkowska

289 *Przeszłość w austriackim dyskursie publicznym — przypadek Heldenplatz Thomasa Bernharda*

Karol Franczak

307 *Shoah w austriackiej pamięci zbiorowej na przykładzie Stecken, Stab und Stangl Elfriede Jelinek*

Artur Pełka

317 *Lyoński proces Klausea Barbiego — rozgrywanie piękności pamięci*

Tomasz Majewski

323 *Prawdy niechciane i potrzeba ich społecznej artykulacji*

Sławomir Buryła

333 *Holocaust i religia publiczna*

Szewach Weiss

337 *Uniwersalizacja pamięci zbiorowej*

Sławomir Sierakowski

IV Wokół (nie)pamięci Zagłady — red. Włodzimierz Mich

349 *Wokół (nie)pamięci Zagłady*

Włodzimierz Mich

353 *Problem pamięci Zagłady na łamach prasy polskiej po roku 1989*

Włodzimierz Mich

373 *Sposoby zaprzeczania Zagładzie Żydów: przypadek środowisk neoendeckich*

Ewa Maj

393 *Czas wyboru. Publicyści „Prosto z Mostu” wobec Zagłady*

Małgorzata Domagalska

403 *Reprezentacje Shoah w świadomości potocznej a teza o konkurencji polsko-żydowskiej. Rozważania w świetle badań empirycznych*

Ireneusz Krzemiński

425 *Iluzoryczne oczyszczanie pamięci stosunków polsko-żydowskich w dekadę po upadku komunizmu w Europie Wschodniej*

Ewa Wolentarska Ochman

435 *Identyfikacja „obcego” i funkcjonowanie pamięci o Zagładzie. Rozważania na marginesie wypowiedzi studentów*

Henryk Chalupczak

V Punkty odniesienia — red. Anna Zeidler-Janiszewska

445 *Punkty odniesienia*

Anna Zeidler-Janiszewska

455 *Historiografia Auschwitzu: od krytycznej negacji do instrumentalizacji*

Jacek Zychowicz

477 *Czy możliwa jest poezja po Holocauście?*

Agneš Heller, Ferenc Fehér

485 *Agneš Heller o Holocauście*

Waldemar Bulira

499 *Pisanie historii, pisanie traumy*

Dominick LaCapra

529 *Fikcjonalne i niefikcjonalne dyskursy historyczne: historiograficzne i literackie przedstawienia Zagłady*

Anna Ziębińska-Witek

541 *Pamięć i doświadczenie wobec dyskursu historii*

Grażyna Gajewska

549 *Refleksja teologiczna po Shoah*

Ks. Grzegorz Ignatowski

555 *Żydzi — chrześcijanie: dwie pamięci*

Ks. Romuald Jakub Weksler-Waszkinel

567 *Antropologiczny opis doświadczenia głodu u dzieci na podstawie świadectw z getta warszawskiego*

Marta Pietrzykowska

579 *Ocaleni z Holocaustu w oczach psychiatry, czyli o milczeniu i pamięci*

Krzysztof Sz wajca

VI Doświadczenie pamięci, doświadczenie pustki — red. Ewa Rewers

589 *Doświadczenie pamięci, doświadczenie pustki*

Ewa Rewers

595 *Pustka i forma*

Ewa Rewers

605 *Architektura trwogi*

J. Krzysztof Lenartowicz

619 *O nowy kształt pamięci. Muzeum Żydowskie w Berlinie*

Jarosław Lubiak

629 *Przestrzenie pamięci: żydowskie muzea Daniela Libeskinda*

Maria Popczyk

637 *Jasna przestrzeń, biel i szarość, historia i przyszłość*

Piotr Winkowski

647 *Auschwitz Apel Wojciecha Prażmowskiego*

Agnieszka Rejniak-Majewska

VII Pamięć poprzez sztukę — red. Alicja Kuczyńska

655 *Pamięć poprzez sztukę*

Alicja Kuczyńska

659 Oczy pamięci

Alicja Kuczyńska

667 Implozje Holocaustu w próżnię współczesności. Kontrowersyjne wątki w dyskursie Zagłady

Jacek Zydorowicz

677 Józef Szajna — nasycenie formy

Krystyna Wilkoszewska

683 Pamięć i kontrapamięć w przekazie artystycznym

Jolanta Dąbkowska-Zydroń

691 Rückleitung des Leerzuges. O malarstwie Luca Tuymansa.

Rafał Jakubowicz

703 Sztuka dokumentu — fotografia i trauma

Marianna Michałowska

715 O pamięci i statusie obrazu (na przykładzie prac Zbigniewa Libery i Rolanda Schefferskiego)

Beata Frydryczak

723 Pamięć Shoah?

Roland Schefferski

725 Ślady na poboczu (uwagi na temat pracy Zjechali z drogi Rolanda Schefferskiego)

Blanka Brzozowska

VIII Literatura wobec Zagłady — red. Przemysław Czapliński

731 Literatura wobec Zagłady

Przemysław Czapliński

741 Holocaust jako nowe doświadczenie literackie

Henryk Grynberg

753 Życie z gwiazdą Jiříego Weila i temat Holocaustu w literaturze czeskiej

Jiří Holý

761 Literatura wobec Zagłady — w poszukiwaniu kanonu

Monika Adamczyk-Garbowska

771 Słowa do ciszy. Poetyki Shoah w liryce polskiej — rekonesans

Katarzyna Kuczyńska-Koschany

783 Pamięć ocalałych w twórczości Henryka Grynberga, Hanny Krall, Bogdana Wojdowskiego

Monika Szablowska

793 Małe narracje o Zagładzie

Dorota Krawczyńska

811 Shoah i literatura na „obrzeżach mowy”. O prozie Michała Głowińskiego i Marka Bieńczyka

Aleksandra Ubertowska

IX Między dokumentem a fikcją — red. Anna Zeidler-Janiszewska

823 *Między dokumentem a fikcją. Zagłada na scenie i na ekranie*

Anna Zeidler-Janiszewska

827 *Zagłada na scenie. Dejmkowska inscenizacja Zdażyć przed Panem Bogiem Hanny Krall*

Anna Kuligowska-Korzeniewska

841 *Jedna historia w kilku wariantach. Opowiadania Hanny Krall w kontekście adaptacji filmowej Jana Jakuba Kolskiego i adaptacji teatralnej Izabelli Cywińskiej*

Katarzyna Mąka

851 *Odzyskiwanie pamięci. Miejsce urodzenia Pawła Łozińskiego i Sąsiedzi Agnieszki Arnold*

Piotr Litka

859 *Jedwabne twarzą w twarz: Sąsiedzi Agnieszki Arnold i Jana Tomasa Grossa*

Tomasz Łysak

869 *Sub specie mortis. Uwagi o Shoah Claude'a Lanzmanna*

Tomasz Majewski

877 *Życie jest piękne Roberto Benigniego: Shoah jako przedstawienie symboliczne*

Tomasz Łukowicz, Kamila Żyto

887 *Lista Schindlera — skrzyżowanie dyskursów*

Anna Zeidler-Janiszewska

899 *Siegfried Kracauer i teoria filmu po Zagładzie*

Tomasz Majewski

913 Indeks